

ВІСНИК ДЯКІВ

Незалежний, аполітичний, безпартійний,
становий часопис.

Виходить 1 і 15. дня кожного місяця.

Адреса Редакції й Адміністрації: КОЛОМИЯ, вул. Міцкевича 51.

ЦІНИ ОГолошень: Ціла
сторона 90 зл., половина 45 зл.,
1/4 стор. 30 зл., 1/8 стор. 15 зл.,
1/16 стор. 8 зл., 1/32 стор. 4 зл.

Дрібні оголошення: За
одно слово або його місце 10 сот.

Постійні оголошення
мають 20% знижки а оголошення
для дяків-пенсіонерів 50%.

Оголошення приймається
тільки за попереднім наді-
сланням належитості або при-
найменше зачету. Анонімних
дописів не приймається.

Рукописів не звертається.

Передплата:

В КРАЮ:

Цілорічно 8-00 зл.
піврічно 4-00 "
чвертьрічно 2-00 "
За границю річно . . . 2 долари
або їх вартість в іншій валюті.

Чекове conto П. К. О. в Варшаві
ч. 152.951 (аж до відкл. замкнено)

Ціна цього подв. прим.

50 сот.

Звичайний Загальний Конгрес Дяків у Львові.

Дня 7. червня 1927 р. відбувся Загальний Звичайний Конгрес Дяків у Львові в салі „Народного Дому“, на якому явилось дуже мало, бо заледво 100 кільканайцять дяків.

Конгресом проводив — як звичайно — не дяк, але священник в особі о. сов. Дудкевича; прибули також представники Митр. Орд. а то: о. кан. Томович і о. сов. Туркевич.

Звіту з діяльності Виділу т-ва „В. П. Д.“ за минулий рік не було, а це мабуть тому, що Виділ не мав чим похвалитися тепер і примушений пустити між дяків блахмана, що це сталося тому, що між п-ром Виділу а його головою не було жадного контакту в згаданому році (смішне оправдання).

Уступаючому Виділові уділено абсолютну порцію, а в склад нового Виділу ввійшли: Вп. Гнат Криштальський, архикат. дяк у Львові, Вп. Лука Старицький, дяк в Знесіню, Вп. Йосиф Кушнір, дяк і дяк делег. в Щирці, Вп. Теодор Кушинець, дяк в Дубровиці, Вп. Яків Голуб, дяк з Конюхова, Вп. Микола Матицівський, дяк з Тарнавки, Вп. Михайло Плютач, дяк з Жидачева й Вп. Микола Бучинський, дяк зі Сквили.

Наколи тепер вернемо до характеристик цілого Конгресу, то мусимо сказати ось що: **Перше:** цей Конгрес не виглядав на самостійний Збір Дяків, відповідаючий теперішньому духові часу та потребам соціального розвитку дяківського стану, але на збірку худих, голодних, виснажених і невинних рабів, які зібралися одиноким тому, щоб послухати приказів влади імущих, а потому — як рік річно — з нічим розійтись домі.

Справді були на цьому Конгресі й правдиві дяки, але — на жаль — не багато.

Они були тут самотнім чинником, який не дозволив рабам знищити й цілком подолати рештки колишньої слави й поваги дяківського стану.

Вже в найвищій степені проявилася ця рабська вдача на зборі в промові одного дяка, який між іншими сказав, що наколи дяк дістане хочайби лише 1/4 часті морга ерекц. ґрунту від священника, то це є дійсно велика

ласка й добродійство зі сторони священника та що дяк повинен бути з цього цілком вдоволений, а надто такому священникові повинен бути завсіди дуже послухний і вдячний.

Це підхлібство та низькість характеру а тим самим і пониження дяківського стану викликало серед свідомих дяків сильні протести. Деяких з них це так вразило й обурило, що вони прилюдно на Зборі заявили, що їм прямо встидно звати себе дяками й разом з такими рабами боротись за красшу долю. Вони заявили, що таких рабів найкраще викинути поза скобки організаційного життя, а до отьертої й рішучої борби за дяківські права згуртовати сильний та морально здоровий і свідомий елемент, бо побіду відносить не чисельність армії, але її справність і ветревалість в борбі.

Другим характеристичним моментом Конгресу було загальне пригноблення й зневіра в поправу матеріального положення дяків.

До цього в головній мірі причинилися з одного боку фальшиві вісти, поширювані своїм часом в „Дяк. Від.“, що Митр. Ординарят видав вже відповідний закон про наділ дяків ерекц. ґрунтом та, що на основі цього закону кождий іспитований дяк дістане щось около 5 морів цього ґрунту, а з другого боку, промова о. сов. Дудкевича на цьому зборі, в якій було зазначено, що Митроп. Ордин. вже не має права розпоряджувати ерекц. землею.

Отже аж тепер вилізло шило з мішка, аж тепер показалося, хто провадить дяків до здобуття кращого завтра для них, а хто старається ще дальше завести їх в безодню рабства, нужди й покори. Це повинно бути доброю наукою для тих, нещасливих слабо духів, котрі покірненько покладали цілу свою надію на Львів, а не на власні сили. Чи не ясне тепер, як на долоні, що висилка другої делегації до Варшави була конечна?

Всеж таки булаби вона щось позискала для дяків, бо хто безнастанно пукає й стукає, то тому таки мусять колись отворити.

Третім дуже характеристичним моментом було те, що між зібраними було чути лише самі

жалоби й голі нарікання на своїх парохів, а не було поважного застановлення над вишукуванням виходу з цього тяжкого положення.

Прецинь з кождого положення вихід є, лиш треба уміти його знайти. Дяки неначе не бачуть цього, що вони вже так нарікають і нарікають через кілька соток літ і нічого нема з самого нарікання та, що самі нарікання й за тисячу літ також нічого не допоможуть. Така нерішучість дяків в борбі є наслідком рабського виховання їх клиром, бож дяк до недавна не брав жадної самостійної участі в дяківському організаційному життю, але завжди неначе та неспівідомо дитина вдовольнявся одушною опікою свого пароха. Цей парох, який був для дяка всім і вся, водив його як дитину на дяківські збори, яких завсіди був сам предсідником чи головою, подавав до ухвали собою подиктовані, або ще навіть дома написані „резолюції“ і т. д. і т. д., за що покірні овечки завсіди співали йому ще „Многая літа“... а він тішився й сміявся в кулак, з „мудрости“ таких дяків.

Тепер, після війни часи вже справді трохи змінились, а з ними й дяки, але — на жаль — правдивих і свідомих дяків все ще таки дуже мало. Однак й це явище не повинно нас знеохочувати до праці, бо не лише соціально, але й загальна свідомість серед дяків прямо з кождим днем зростає, а тим самим зростає й число правдивих і свідомих дяків-борців, а це дає нам повну запоруку, що вже не дуже далеко той час, коли тритисячна армія дяків буде пересякнена одним здоровим духом і одною ідеологією й як така попроведить остаточну успішну борбу за свої від віків подопані й знехтовані права.

Завважається при тому що малі невдачі в борбі не сміють ніколи знеохочувати борців до дальшої інтензивної борби, бо ці невдачі є нічим іншим як тільки школою, доброю наукою й одиноким шляхом до великої побіди. Це повинні собі всі дяки, а з окрема ті, що до нині не дістали ерекціонального ґрунту й через те стратили вже надію на все — дуже добре запам'ятати. Отже

зневіри не сміє бути! Противно наколи хтось з більшою силою проти мене виступає, тоді я маю завзятійше боронитися, а не підносити руки в гору й просити помилування.

Що не всі дяки підупали на дусі та що між деякими з них нуртує здорова думка, криється богата ініціатива й велика сила духа видно було з промов деяких Шан. Бесідників, як: Вп. Григорія Шумського, дяка і д-га в Великих Очах, Вп. Григорія Мисака дяка і д-га в Володимирцях, Вп. Гната Криштальського, архикатедрального дяка у Львові, Вп. Михайла Хирівського, дяка зі Стрілкова, Вп. Стефана Шутівського, дяка в Тернополі, Вп. Мисафа Кушніра, дяка й д-га в Щирці к. Львова, Вп. Миколи Цороха, дяка і д-га в Долгомостисках і других. Крім цих Шан Бесідників промавлів також Вп. Олександр Багрий, урядовець зі Зборова.

Дуже характеристичне було також і те, що Президія Збору, мимо кількох актуальних і дуже пекучих внесків, не поставила їх під загальне голосування й не предложила до ухвали й прийняття жадних резолюцій. З цього виходить, що дяки зіхалися до Львова й витратили на це не мало гроша лише самотому, щоб відбутися там традиційний пустий дяківський Збір, а не тому, щоб там щось реального ухвалити й дяківському лихові з місяця, бодай в часті зарадити.

Між іншими актуальними й дуже пекучими справами були внески підписаного про негайне обезпечення всіх дяків, а тим самим і їх родин на старість і на випадок неспівідомості до праці в Пенсійному Інституті Приватних Службовиків у Львові та про негайний наділ дяків ерекц. землею. Ці дві справи є самотою підставою й гаранцією екзистенції дяк. стану й як такі вони не сміють зійти з першої позиції дяківської програми так довго, доки в цілости не зістануть з реалізованими (здійснені).

За них мусить цілий загаль дяків боротися й то щиро, з пошвятою, бо иншого виходу з теперішнього загального, а з окрема матеріального положення дяків — не ма й зараз не буде.

І. Волошин.

Криваві революційні події у Відні.

В сні наддунайській столиці колишньої австрійської монархії розігралася в гарячі липневі дні кривава революційна драма.

Найніша Австрія це маленька шість-мільйонна держава (з чого 2 мільйони припадає на саму столицю Відень). Вдвічі більша від ринків сирівця та від ринків збуту. Тому від початку свого післявоєнного існування вона засуджена на страшенне господарське животіння та визиску заграничного капіталу. Жертвою цього визиску падають австрійські працівники маси. В останніх часах, особливо після останніх, відбухтх недавно парламентських виборів був замінний в Австрії зріст боротьби між табором австр. реакції, підсичуваної заграничними фашистськими впливами, а табором організованого робітництва. Безпосередню причиною кривавих подій була слідуєча справа:

У Відні відбувався судовий процес проти трох обвинувачених членів фашистської організації, котрі в січні ц. р. в Штендорфі напали на робітничу організацію т. зв. Шуцбунду і забили одного інваліда та одну дитину. Обвинувачених признали на суді до того, що стріляли. Помімо того суд увільнив забили від вини і кари. Обурені робітники Відня заперестували проти цього присуду масовою демонстрацією, яка при сутичці з поліцією перемінилася у великий революційний зрив віденського робітництва. Криваві події розгорнулися на вулицях Відня в п'ятницю 15 ц. м. то є, зараз на слідуєчий день після увільняючого присуду.

Від ранного ранку тисячі маси робітників з міських і підміських фабрик заповнили вулиці міста, збираючись в центрі Відня біля парламенту, судової палати і ратуша. Поліція старалася розігнати демонстрацію уживаючи при тім оружжя. Прийшло до кривавої боротьби між поліцією і робітництвом.

Біля полудня робітники побідили і розоружили поліцію, опанували судову палату, заволоділи парламентом і редакціями двох реакційних, фашистських газет, уладження котрих зі-

стали через робітників знищені. Робітничая організація Шуцбунд зістала змобілізована і узброєна, на вулицях зістали збудовані барикади на котрих вивісили робітники червоні прапори. Рух трамваїв, авт і автобусів зістав стриманий, зазмерло ціле торгове і фабричне життя великого міста.

Головний бій йшов біля Судової Палати, де попереднього дня звільнено трох вбивць. Поліція обстрілювала робітників з дахв та з воріт домів. Ряди узброєних робітників вели ватомістий бій з вулиць ізза барикад. Здобута робітниками Судова Палата зістала спалена. Безпосередньо після цього робітники здобули також найближші забудовані поліції. Улиці всталися трупами людей і полцейських коний. Здобуто також Ратуш.

Бажаючи ратувати своє положення, уряд зарядив висилку військ проти робітничих рядів. Але війська відмовилися стріляти в робітників переходячи на їх сторону.

Всі телеграфічні і телефонічні получення Відня зі світом зістали перервані.

Буржуазія і капіталісти стали поспішно втікати з міста. Організація профспілок оголосила загальний страйк. Стримано весь рух і життя. Спинено залізницю і пошту. Також в провінційних містах Австрії, як Інсбрук і другі міста, робітники заволоділи жезлізничими діврцями.

Уряди фашистської Італії і Угорщини на відомість про успіхи робітничої революції у Відні заявили, що, бажаючи забезпечити для своєї торгівлі свободний переїзд через Австрію, вони готові своїми військами ратувати положення австрійського уряду.

Провідники австрійської С. Д. партії увійшли в переговори з урядом, шукаючи цю дорожого виходу з положення та як впевняє пелесівський Робітнік ратуєчи уряд. Має бути скликана Національна Рада, Скупш відомости, які приходять з Відня свідчать, що положення не змінюється. Криваві бої на вулицях затихли. Але здобуті робітниками позиції вони тримають даліше в своїй руках. Організовано робітничу міліцію. Уряд досі не уступив. Страйк продовжується.

Впп. Дяки! На всіх дяківських зборах ухвалюйте резолюції про негайне наділення Вас ерекц. землею та забезпечення Вас на старість і на випадок неспосібности до праці в Пенсійному Інституті Приватних Службовиків у Львові!

Війна за рік, або за два.

Радянський комісар військових справ Ворошилов сказав на робітничім вічу в Москві, що Англія є за слаба, щоб зорганізувати війну проти Радян-

ського Союзу. Оскільки до війни прийде, то не скорше як за рік, або за два, але тоді червона армія відіве кожний ворожий наступ.

53 тисячі родин живе ще в землянках.

Польський міністер публичних робіт Морачевський сказав, що в Польщі живе досі 53 тисячі родин в землянках. Та найцікавіше, що 43.000 бездомних жертв війни припадає на 5 східних воєвідств, з того 8 тисяч на Східну Галичину, а лише 2000 на інші

польські землі. Тими словами міністер Морачевський виставив найгірше свідчення польському уряду, який ще досі не відбудував знищених війною осель, хоч вже від останньої війни минає 8 літ.

Реорганізація Червоної Армії.

З Москви доносять, що в найближшому часі буде закінчена основна реорганізація Червоної Армії. Будуть переведені великі зміни на вищих станових армії. Головним командуючим Червоної Армії має зістати Каменев.

Командантом західного фронту має зістати Тугачевський, автор плану наступу на Варшаву, для полудневого фронту військ. комісар Ворошилов, для північно-західного фронту Уборевич, та східного Лашевич.

На 15. червня 1927. не вийшов „Голос Дяків“ з причин від Редакції незалежних, за що ми наших Впп. Пренумераторів дуже перепрошуємо й це в своєму часі збільшеним обємом часопису поветуємо.

Румунський король умер.

Пятилітній наслідник.

В середу вночі 20 ц. м. помер у Букарешті румунський король Фердинанд. Його наслідником є 5-літній князь Михайло, який вже обняв владу, очевидно номінально, бо дійсним управителем держави стала дібрана двірською клікою т. зв. Регенційна Рада в склад якої входять: син помершого кн. Микола, патріарх Крістей та перший голова апеляційного суду Буздуган. Регенційна Рада склала негайно після смерті короля присягу на вірність перед королем Михайлом, королевою Марією, княгинею матір'ю Оленою та митрополитом Іменом.

Новий пятилітній король циганів

родився 1922. р. та є внуком помершого Фердинанда.

Про смерть короля повідомлено в Парижі телеграфічно його сина кн. Карла, б. наслідника престолу, якого усунуено однак від наслідства з причини відомих його авантур та подружжя з „недостойною циганкою“ п. Люпеску. Князь Карло не зрікся, як відомо, своїх прав до престолу та з тої причини теперішній румунський уряд дуже побоюється майбутніх політичних ускладнень.

Румунська армія склала вже присягу на вірність новому королеві. Похорони помершого короля відбулися в неділю 24. ц. м.

Присилайте зараз передплату на другий піврік 1927 р. з гори, бо инакше часопис не зможе виходити на час!

Спир між Югославією й Альбанією.

Цілковите зірвання дипломатичних взаємин.

Югославянські конзули у Вальоні, Котарі і Корчі дістали приказ покинути негайно альбанську територію. Рівночасно вирішений уже відїзд альбан-

ського посла з Белграду. Ці факти означають цілковите зірвання дипломатичних взаємин між Югославією й Альбанією.

Стан облоги в Бесарабії.

Румунський уряд Авереску мав проголосити загострений стан облоги в 20 км. прикордонній полосі в Беса-

рабії. Це загострення має бути впливом концентрації радянської армії вздовж румунського кордону.

Як малаб виглядати майбутня війна?

Генерали різних армій безпереривно шукають нових способів ведення майбутньої війни. Бо хоча всі держави прилюдно заявляють, що вони є миролюбиві і хочуть жити в згоді зі своїми сусідами, то нишком зброяться даліше.

От цікаві погляди воєнних знавців на те, як буде виглядати майбутня війна: На їх думку війна почнеться не на фронті коло границі держави, але в нутрі краю. Для висліду війни буде мати рішуче значіння сила першого удару воздушних кораблів. Літаки в більшім числі будуть нападати міста, фабрики, склади амуніції і т. д. При такім нападі літаків будеться уживати вибухових і газових бомб. Уже тепер має Франція такі бомби, що містять у собі по 1000 кілограмів вибухового

матеріалу. Передівсім будуть уживати газових бомб. Фльота з 500 літаків, з котрих кожний мав би по 500 кг. газових бомб, могла би за пів години довести до цілковитого замішання навіть у найбільшій місті, бо вона була би в силі за той час затроїти газом до 200 тисяч людей. Можна собі тоді уявити такий газовий наступ. Люди бігали би як божевільні, щоби втекти від газу, торгівля мусіла би устати і т. д. Вогор, котрий розпоряджувався великою воздушною фльотою, міг би протягом кількох днів убезвладнити цілу країну.

Очевидно, що для будови й узброєння такої воздушної фльоти потрібно багато мільонів і помімо того, що кожда держава переживає господарську кризу, то все таки на воєнні кошти стягає з населення останній гріш.

Кожний дяк повинен раз до року вложити бодай маленький даток на ФОНД ПРЕСИ „ГОЛОСУ ДЯКІВ“.

Страшний вибух порохівні під Краковом.

Два магазини муніції вилетіли в воздух. — 17 убитих, 480 ранених. — Шкоди на мільон 272 тисяч зол.

Дня 5. червня о 10:15 годині потряс Краковом страшний гук. З вікон усіх домів посипалися шибі; в місті вчинився переполох. Причиною того був вибух порохівні в Витковицях, 5 км. біля Кракова. Сила вибуху була така страшна, що аж в Кракові з домів усувалися цегли, валилися комини, повигиналися стори склепових вистав, що з причини неділі були позакривані. А в мешканнях віддалених 4 км. попередвертались шафи, столи і лампи, що висіли на стелях. Вмить огнева сторожа і військо прибули на ратунок. По дорозі всюди повалені хати а перелякане населення безладно втікало. Много людей з повідриваними ногами і позвисмалюваними очима вилися з болю.

В другім магазині з артилерійською муніцією після вибуху поломінь

сягала кількисот метрів в гору. В самім Кракові відламками скла було ранених понад сто осіб. Найбільше ранених є дітий-сиріт зі захоронки в Витковицях і зі шпиталю в Пронднику Червонім. Число вбитих має виносити 17 осіб, а ранених приблизно 480, з них 350 перевезено до краківських шпиталів. Між вбитими є кілька жовнірів, що були на варті біля магазинів, один розірваний на шматки.

Шкоди заподіяні вибухом оцінюють на 1,272.000 зол. На думку військових кругів вибух наступив наслідком великої спеки. Страшна жара спричинила у вибухових матеріалах хемічний процес, що закінчився вибухом.

В звязи з вибухом магазинів зібралася тогож дня рада міністрів. Ухвалено виплатити пів мільона золотих жертвам катастрофи.

Проситься всіх Впп. Пренумераторів, що дістали упоминаючі картки, щоб негайно вислали залеглість й передплату на другий піврік 1927. з гори, бо инакше часопис не зможе виходити на час й ми будемо приневолені стягати залеглості через суд.

Дяківська Голгофта.

Як о. парох Томашівський годив дяка?

Вже багато чули ми й писали про то, як те многі священники поступають зі своїми дяками, однак не маємо ще записаного в нашому реєстрі такого некультурного, прямо безличного поведіння священника супроти дяка, як це мало місце не давно в Коцюбинцях гусятин. декан., де там. парох о. Томашівський сказав пошукуючому посади дякові Олексі Романюкові таке: „Я вас прийму, але під такими умовами:“

1) Мусите вставати о 4. годині рано, будити слуги, видавати коням обрік і не втікати зараз до хати, але так довго стояти коло коней, доки оброку не віддять. —

2) Припилювати, щоб наймички погодували свині й дріб.

3) Стояти коло робітників, за що вже відстанете челядний обід.

4) Стояти не давай жадному дякові й Вам не дам.

5) Испити з дяківства є для мене річею обаятною.

Отак говорив нині, в двадцятому століті, той, що зве себе наслідником Христа, той що має стояти на сторожі християнської віри, яка виступає проти всякого рабства й поширює рівність всіх людей. Видко що Вам отче дуже жаль за панцизніями часами, коли Ви так дуже хотілиб їх в себе назад привернути. Шкода, що хочете! Не вернутесь вже ті часи, ні.

Комар.

Прим. Редакції: Всі дяки шануючі свою дяківську честь і достоїнство повинні на всіх найближчих дяківських зборах ухвалити протестуючі резолюції проти такого поступовання священника супроти дяка.

Голос преси про дяківські гаразди.

Недавно помістила „Воля Народа“ під заголовком: „Чи дяк попівським рабом“ отаку допись:

„Від давен-давня привикли ксьондзи, щоб дяки були їх рабами. Ше добре, коли дяк має яке своє господарство, а дяківство є його побічним заняттям, але біда тому дякові, котрий мусить дивитися на те, що йому через попівські пальці капне. Він мусить бути і економом і слугою і післанцем і дяком а може й нянькою. Словом: рабом!“

В останніх роках дяки почали організуватися в свою стану організацію, щоб боронити своїх інтересів та визволитися з попівського рабства.

Розуміється, — се не в смак ксьондзам, які ставлять різні перешкоди сій дяківській організації. А вже біда й нещастє тому дякові, який почне сміяти йти проти унівських забаганок попа, навіть при голосованні в кооперативах.

Тому що Ред. „Голосу Дяків“ відновлює тепер дальшу акцію в справі матер. забезпечення дяків, мусить кожний Вп. Пренумератор найдальше до кінця серпня 1927. придати одного передплатника дяка нашому органі та зложити бодай малу лепту на фонд преси.

Нагальні бурі в Польщі.

В околиці Сарн перейшла надмістечком Бережницею нагальна буря, яка знищила цілковито місцевий костел так, що остали з нього тільки голі стіни. Дах костела розніс вітер дрібними куснями по цілм містечку. Хмаролім спричинив у полі величезні шкоди.

В мин. п'ятницю навістив хмаролім з черхи місто Лодзь. Маса води залили всі міжче положені помешкання, багато вулиць у середмісті вода вимулила, ушкоджуючи пішоходи. Були випадки пожежі від грому.

Японські робітники проти інтервенції в Китаю.

З Токіо доносять, що представники різних робітничих організацій в Японії постановили розвинути широку

агітацію проти висилки нових відділів війська до Китаю, домагаючись відкликання цих, що вже є в Китаї.

Літаком з Америки до Європи.

Від довшого часу американські та європейські летуни мріяли про те, щоб повіздушними шляхами установити постійну комунікацію між Європою й Америкою, скоротивши їзду з одного тижня до двох днів. У тому напрямі роблено різні спроби. Щойно американському летунові, капітанові Ліндбергові вдалося з успіхом докопати геройського перелету понад Атлантийський Океан. Вилетів він з Нью-Йорку ранком і на протязі 33 годин безперервної їзди перелетів 6000 км. досягаючи Парижа. На зустріч Лінд-

бергу зібралася величезна товпа цікавих парижан, котра привітала його шаленими окликами радости.

Нью-Йорк і цілі Сполучені Держави Америки, як не менше ціла Франція, торжественно вітанували перелет Ліндберга, куди величнійше чим світове замирення в 1918 році, співами танцями і маніфестаціями, називаючи Ліндберга новітнім Колумбом повітря.

В слід за Ліндбергом перелетіли з Америки до Європи свіжі два амер. летуни Чемберлен і Левін.

Той, хто залягає передплатою за часопис не може себе нічим оправдувати, бо 2 зл. на 3 місяці може кожний дяк на таку ціль посвятити.

Закарпатська Україна.

За що боряться українські маси на Закарпатті?

14. квітня ц. р. відбулися в Тиса-Уйлак довірочні збори, на яких прийнято такі резолюції: 1) чимскорше переведення в життя повної автономії; 2) переведення дефінітивної границі між Словаччиною й Закарпатською Україною; 3) негайне переведення земельної реформи. Між дальшими домаганнями є такі: щоб змінити закон за забезпечення робітників і слуг, який є

сильно шкідливий як для робітників і слуг, так і для хлібдвців; щоб доток від винайму домів не виносив 60 проц., бо то обтяжує головню бідних льокаторів; щоб не платити оплати від зарізаної для власного ужитку худоби; щоб в свята не позивано до судів і щоб неділя визнана всіма релігіями і націями була задержана і на Закарпатській Україні, як давніше.

З румунської України.

Черновецькі й букарештенські газети наводять цікаві дані про всенародний перепис в Чернівцях. Замість дійсного існуючого населення 200.000 чоловік, перепис дав всього лише 107.000, а значна частина населення зовсім ухилилася від будь якої явки на перепис з огляду в фискальні й поліційні наміри румунської влади. Отже за цією новою „статистикою“ Чернівці нараховують 27.000 Румунів

5.000 Русинів та 16.000 Українців. Цікаво, що навіть не українська преса, соц.-дем. „Форвертс“ подає відомості про такі факти, що за наказом Букарешту більшість Українців була записана Румунами, а коли це де не повелося, то записували гуцулами. А все те тільки тому, щоб не було тих ненависних „Українців“. З приводу таких методів перепису, до сенату внесено де кілька інтерпелляцій

Радянська Україна.

Перепис населення.

Адміністративний поділ.

Центральне Статистичне Управління України* перевело вже у головних нарисах обрахування населення по даних останнього перепису з 17. грудня 1926 р. Перепис виявив, що на 451.580 квадрат. кілометрів Радянської України, живе 28.871.785 душ населення. Ця цифра, в порівнянні до вислідів перепису з дня 9. лютого 1897 р., який виказав на тій самій території всього 21.221.789 мешканців, — дає зріст населення за 30 років на 36%.

Коли однак візьмемо під увагу, що від того часу (1897 р.) до 1914 р. населення території Рад. України зросло на 32%, то прийде до ствердження, що за останні 13 років населення тих земель зросло всього на 4%. Це дуже затривожуючий знак, а причиною того війна, революція і голод.

Зокрема національний склад сільського населення України вираховано за національністю господарів. З усього сільського населення — 23.624 тисячі, розподіливши за головнішими національностями по всій Рад. Україні матимемо:

Національність	господарств	населення	у %
Українців	4.405.163	20.668.260	87—69
Руських	280.801	1.295.867	5. 49
Польків	81.911	369.553	1. 57
Німців	74.026	359.226	1. 53
Жидів	88.003	352.787	1. 50
Молдаванців	56.555	250.724	1. 06
Інших	57.916	273.064	1. 16
Разом	5.045.475	23.569.481	100%

Значить абсолютна більшість, як серед господарів, так і серед населення припадає на Українців, а саме майже 88% усього сільського населення України, при чому в 22 округах українське населення перевищує 90%, а в округах, де воно висше за 99%, а саме: Ніжинська 99.9, Роменська 99.03, Чернігівська 99.07, Лубенська 99.26.

Найменше Українців і серед селян в Луганській — 59.84, Мелітопільській — 60.02% і Маріупольській — 61.02%.

Руських (Москалів) найбільше на Луганщині — 36.95%, на Мелітопільщині — 23.30%, на Глухівщині — 20.71%, на 20.71%, на Харківщині — 17.47% і Ізюмщині — 15.09%.

Як відомо, радянська влада скасувала адміністративний поділ України на губернії, округи, повіти, громади і волости — а замість тепер трьохступенний адміністративний поділ: округа, район, громада. Наслідком такого поділу є тепер на Україні 40 округів, 900 районів і 11.023 сільських рад. Крім того є ще на Україні 221 т. зв. селищних сільрад і 73 міських рад. Національно-меншостевих районів є 15, з того: 7 німецьких, 3 болгарських, 3 російських і по 1 району польському та жидівському.

Нові земельні багатства.

В губерніях київській, полтавській, катеринославській і херсонській відкрито величезні поклади каоліни (землі, з якої роблять порцеляну). Запаси каоліни обчислюють на мільярди тон.

Лісова культура.

В місяці цвітні ц. р. відбувся на Рад. Україні „Тижень Ліса“, протягом якого асаджено 30.000.000 (тридцять мільонів дерев).

Військові школи.

На Рад. Україні є тепер 7 військових шкіл, а саме: кінноти — в Зіновівську; гарматні — в Києві і Одесі; авіаку — в Києві; піхоти — в Києві, Харкові й Одесі. З них українізовано покищо тільки дві.

Впорядкування українського правопису.

Заходом Всеукраїнської Академії Наук і при співучасті Народнього Комісара Освіти відбулася у Харкові конференція для устійнення українського правопису при співучасті всього українського наукового світу. З Галицької України брали участь в конференції: Голова Наукового Товариства ім. Шевченка у Львові, проф. Л. Студинський і дир. Національного Музею др. І. Свенцицький. З Праги приїхав проф. В. Сімович, ректор Педагогічного Інституту ім. Драгоманова. Вирішено цілий ряд важних правописних устійнень і справлено український правопис.

Хто залягає передплатою за свій становий часопис „Голос Дяків“, той є ворогом поправи дяківської долі.

Риков про світову війну.

На 4-тім кутуніст. конгресі Риков заявив м. ін.: Події в Китаю є великою небезпекою для світа. Військова інтервенція в Китаю переміниться у велику імперіалістичну війну. Зачеється ця війна на побережі Тихого Океану і — дуже можливо — переміниться у світову війну.

На Верховині голод.

Преса Закарпатської України повідомляє про зріст голоднечі на Верховині. Голоднеча є наслідком неврожаю минулого року. Богато сіл ще з грудня сидять без кришки хліба. В декількох десятиках сіл навіть заможні селяне мають борошна лише на декілька тижнів. Селяне їдять дикі яблука й грушки. Насіння, щоб засіяти свої поля, немає. Наслідком такого стану по селах лютують всякі хвороби, зокрема т. зв. го-

лодовий тиф, що щодня забирає багато своїх жертв. Допомоги урядової селянство зовсім не чує, бо ті декілька вагонів, що прийшли в голодні краї, попали до рук урядовців що й розподілили той хліб поміж прихильниками аграрної партії та різних попіхачів уряду.

Масарик третій раз президентом.

Дня 27 м. м. відбувся в Чехословаччині вибір президента республіки. Президентом вибрано вже в першому голосованні дотеперішнього презид. Масарика. За Масариком віддано 274 голосів, за комуністичним кандидатом 54. Праві чеські партії, які стоять в опозиції до Масарика, не виставили свого кандидата, лише віддали при голосованні чисті картки. Підчас вибору були присутні майже всі послы й сенатори.

Страшна німста.

Вночі перед Вознесінням напали на родину Риндзаків у Жабю невідомі справці. підпалили хату, а Юру і Марію Риндзаків, які пробудилися зі сну й хотіли втікати — постріляли з револьверів. Після того ввійшли до хати й зарубали маму Риндзаків та трое дітей. З хати нічого не зрабовано.

Вбийника в особі Гаюка приарештувала поліція й віддала до судових арештів в Коломиї.

Вилів Волги.

Часописи повідомляють про велику повінь в Московщині з приводу виліву Волги. Залито третину т. зв. німецької поволзької республіки і частину саратовської губернії. Біля 28.000 людей лишилось без даху над головою. Шкоди величезні. Вода продовжує прибувати. Влада оголосила на ці території воєнний стан.

Організаційне життя дяків.

Дяки галицького, зелено-устецького й езуїтського деканатів, повірі!

Дня 20. серпня 1927 р. о 8 год. рано розпочнеться Збір Дяків повисших декан. в Дубівці в домі місцевого дяка Вп. Петра Кирдяка, на котрий то збір всіх Вп. Дяків дотичних дек. запрошується.

Порядок дня:

1) О 8 год. 30 хв. зачнеться Служба Божа о призначенні поміч. Св. Духа, себто на інтенцію здобуття красшої долі для дяківського стану. Після Служби Божої парастас за упокою душі бл. п. Омеляна Лигвина й всіх померших дяків галицького деканату.

2) Відкриття Збору. 3) Відчитання звіту з загального збору Дяків у Львові дня 7./VI. 1927. 4) Внески й запити. 5) Закриття збору.

За Організ. Комітет
Дем'ян Баранішин,
дяк і дяк. делег.
в Кукольниках.

Присилайте передплату з гори й не тамуйте регулярного виходу часопису, бо це сором для Вас самих! Редакція.

В котрім віці є жінки небезпечні?

Учені психологи (ті, що студіюють людську душу) і лікарі писали і пишуть багато про жінку у так званім її „небезпечнім віці“. Вони говорять так:

Коли жінці переступить 30-й рік життя і зближається сороковий, то вона є тоді в „небезпечнім віці“. Її жіночі прикмети, її краса тіла і душі доходить до найвишого розвою і починають занепадати. Жінка зачинає старітися. То так, якби хто вийшов з одної сторони на верх гори — і почав сходити в долину противним боком тої гори.

Чому той час такого переходу з найбільшого розвитку — до старости такий „небезпечний“? То цілком природне. Жінка змилохить чув, що її гарні часи кінчаються і зачинається неприємна старість. Вона збирає у своїй пам'яті усі гарні спогади своєї молодости, тужить за ними і почуває, що це остання пора їх повторити. Як не повторить тепер, то пропало. І тоді стає вона здібна до палких почувань, до яких була здібна межі 18 і 20 літ. Вона ще раз хоче любити і прожити не одно гарне, що дав лише молодий вік. А що така жінка звичайно вже замужня, а її муж тоді не може відпо-

Курити, чи не курити.

Зібравши й провіривши всі докази „за“ і „проти“, професор Гомфрі Ролстон з кембридзького університету (в Англії) прийшов до висновку, що тютюн не такий вже страшний, як його малюють, але й для здоров'я не дуже добрий.

Психологічні спроби доказали, що курення зменшує умову діяльності і разом з тим здатність до праці, на яких 10 до 23 відсотків. Можливо також, що коли курити дуже багато, то нікотина, яка успокоює, усмирює нервну систему, через те також спричинює передчасне старіння.

Доказано теж, що курення тютюну спричинює деяке виродження артерій (жил), але нема підстави думати, що воно має який небудь значніший вплив на так званій (склерозіс), яке взагалі приходить в старшій віці.

Значний вплив має курення на жолудок. Лучі „Ікс“ показали, що на яку годину жолудок робиться наче спаралізований, перестає стягатись і розтягатись. Це й пояснює, що закуривши відчувається менше голод.

Нема сумніву, що тютюн є шкідливий для здоров'я, коли одночасно курити і вживати алкоголь.

Котрі люди не мають гарного письма

Др. Віліям Т. Рот з Пітсбурга оголосив недавно в одному науковому часописі дуже цікаву розвідку про відношення умових способностей інтелектуального чоловіка до характеру його письма.

На основі цієї розповіді люди високо образовані думають двайцять разів скорше, як є в силі написати то, що думають. Отже тому, що рух їх мускулів не є в силі йти в парі зі скорістю їх думок, ці люди мають звичайно негарне й нечитке письмо.

Зате люди, яких ум є слабо розвинений не мають при писанні великого натовпу думок і через те цілу свою енергію й увагу звертають на гарне уформування букв.

Отже горою ті, що не мають гарного письма.

Заховуйте стрункість!

(Хотай грубе може й любе, але непожиточне).

Після сорокового року люде часто грубнуть, хоч не повинні. По двадцять кількох літах чоловік перестає рости, але організм розвивається ще аж до сорок літ. Та потім починає заникати; розуміється в цій віці людина не потребує стілько поживи, скільки приймала доки її тіло розвивалося й росло.

Після сорок літ чоловік повинен мати таку вагу, скільки йому належить по його росту й віку. Коли помало і довго пережовувати, то не треба багато їсти. Від всякої ярини не можна згрубнути, а від цукру, масла сметани, хліба, картоплі людина дуже грубе. Та біда в тім, що дехто любить так,

добре попоїсти собі, не зважаючи на те, що їсти треба так, щоб від стола вставати все ще трошки голодним. Ті що на свій вік їдять за багато і важать за багато, самі собі яму копають. З людей в однаковій віці і силі умирають скорше ті, що важать більше ніж повинні важити. Надмірна праця кожного людського органу може не дуже шкодити в молодості, але на старість не видержує.

Тому треба довідатися скільки в даному віці та рості людина повинна важити і додержувати тої ваги. При нормальній вазі людина почувається краще і праця йде легше.

Всячина.

Місто без поліції. То не в нас, лише в Англії сталася така чудасія, що в місті Гелена скасовано цілком поліцію. П'ять тисяч мешканців того міста живуть так чесно й усмирно, що можуть обійтись без „опіки“ поліції.

Пішки, без ніг наоколо світа. Інвалід Жермен Перло, який втратив під час світової війни обі ноги, зробив умову з одною американською гумовою фабрикою, на основі якої має він дістати 40.000 доларів, якщо він протягом шести літ на своїх протезах обійде три рази земну кулю. Вибрався він в дорогу 1. січня 1924 р. і за рік обійшов Європу, Азію, Африку і Північну Америку. Тепер відбуває третю з черги туру і йде через Францію до Бельгії. Досі зробив він на своїх штучних ногах понад 60.000 кілометрів.

Градова туча в Долинщині. Перед кількома днями пройшла в долинському повіті страшна буря з градом, що цілковито знищила усі засіви. Під час бурі падав град величини яйця. Збитий у куски, доходив до величини п'ястука. В громадах Тростянці, Бенейві, Слободі — в Турі великій, в Солукові та в Якубові знищені всі засіви в 90 відсотках. Град вибив не лиш шибви у вікнах, але буря зривала дахи. Верства леду 10—15 см. груба лежала по полях до слідуючого ранку. Збіжжя лежить збите та стратоване, начеб покошене. Після бурі вилити ще ріка Турянка, що до речі забрала та змудила господарський дорібок.

Правдива любов. В Нью-Йорку відобрала собі життя 20 літня панна, донька одного з найбагатших людей в Уругваю, якого маєток обчислюють на 500 мільйонів доларів. Причиною самовбивства було те, що родичи не поволили їй вийти заміж за робітника на однім фільварку.

Піском засипане місто. Буря що лютувала 16 годин в Туркестані коло Ташкенту, засипала ціле місто Кокан. В деяких місцях на улицях в піску на п'ять метрів високо. В околиці пісок засипав багато людей.

Штучне продовжування життя. Чеський учений Др. Ружічек робить спроби продовжування життя, покищо тільки мухам... Для своїх цікавих дослідів уживає він два роки мух, з котрих один живе тільки 45, і другий 90 днів. По двох місяцях др. Ружічек думає приступити до оживлювання небициків-людей. Цікаве, чи це йому вдасться?

13 кілометрів високо над землею. Макс Роді, американський військовий летун підлетів на своїй машині 12 тисяч 987 метрів у гору, але неба не досяг, ані навіть не заздрів. Так високо ще ніхто не літав! Оповідає він, що там у горі серед гробової тишини чогось людині дуже сумно.

Дитина з рогами й без носа. Рожа Альтман з Лодзі привела на світ дитину-потвору, яка мала на голові роги, тільки одну праву руку, без носа й з отвореним животом. Жила 15 хвилин. По зробленню фотографічної знімки д-р Айхнер відіслав відбитку до Антропологічного Інституту в Варшаві.

40 тисяч бакцилів в одному поцілунку. Американський журнал „Саянс енд Інвеншен“, у виданні за май, подає вислід дослідів одної хемічної лабораторії над поцілунками.

Вислід цього дослідів константує факт, що поцілунки є дуже негігієнічні,

як жінка вживає мальовила. Уста кожної підмалюваної дівчини переносять під час поцілунку не багато, а тільки 40 тисяч заразних бакцилів.

Невидимі кораблі. В Англії винайдено спосіб робити кораблі, на певновому віддаленні вже невидимими. Для цього на носі й до керми корабля встановлюються паралельно скляні площини під певним кутом, через що обрис судна цілком розпливаються й вже на віддалі 200 метрів стають невидими.

Найбільше дерево на світі. Росте воно на однім цвинтарі в Америці. Грубе є на 38 метрів, а рахують йому 6 тисяч літ. Дерева стережуть особні стражники, щоби хто його не знищив. Це дерево називається кипарис.

Можна ходити по воді. Російський інженер Корнєєв вдумав такі чоботи, в яких може ходити по воді. Він заповів, що незадовго перейде ріку Неву і запросить людей, щоб дивилися з моста, як буде йти в чоботах по воді. Цей інженер такий певний свого переходу, що навіть не хоче, щоби за ним їхали ратункові човна.

Як комахи бачуть світ. Англійський професор природи Едрінгам в Лондоні відкрив, що пчола бачить всі предмети в красках дуги (веселки), шершені видять все в красці жовтій, домашні мухи бачуть ультрафіолетові (для людського ока невидимі) лучі, а шаранча видить кожний предмет побільшений о 180 разів.

Чудо техніки. Товариство „Бель-Телефон Компані“ в Нью-Йорку демонструвало з успіхом телефонічний апарат, що уможливило бачити на вдаль. При телефонічних розмовах між Нью-Йорком і Вашингтоном, появилися в затемненій кімнаті живі образи тих осіб, що говорили з собою.

Офіцерські чурки в польській армії мають бути знесені. Зате офіцери мають діставати 30 зол. місячно на приватну послугу.

Шануйте кретів. Футерка з кретів є дорогою і в Лондоні продають річно мільйони таких шкірок. У нас люди не вміють витягнути користі тих звірят і винищують їх, як шкідливу непотріб. В останніх роках винищено кілька мільйонів кретів. Лише в деяких сторонах люди ловлять кретів на шкірки, які, розуміється, продають жидівським гандлярям за безцін. Гандлярі добре на тім заробляють, але господарі тратять. А треба знати, що крет є пожиточне звіря, бо зїдає масу животин, які підгризають коріння рослин і роблять шкоду. Тому не треба легкодушно кретів переслідувати, але старатися добути з них користь.

Зуб привернув вір. В Дензер а (в Америці) трафилася ось яка подія: до лікаря прийшла 38-літня сліпа пані Віліан Донаган, щоби вилвати собі зуб, який довгий час болів її. Лікар зуб вирвав, а сліпа після цього прозріла. Страшила вона зір, маючи 18 літ.

Засуд в Коломиї. Суд присяжних в Коломиї розглядав справу вбивства учителя Івана Білоуса, Українця в Кулачині біля Снятина. Білоуса застрілив в квітні/ц. р. граничний стражник Владислав Куляк за намовою його жінки Амалії, Польки, з якою удержував любовні зносини. Куляка засуджено на смерть через повішення, а Білоусову на 10 літ в'язниці.

Що робити з подертими паперовими грішми? Коли не ушкоджено числа й підписів і лишилося хоч дві третини, можна вимінювати в державних касах і Польськ. Банку.

Слідуюче число „Голосу Дяків“ вийде на 15-го серпня 1927.

Редакція й Адміністрація.

Де розум, там гроші. Меєр Фрідман, молодий хлопець з Чикаго, перехитрив Форда, фабриканта автомобілів і зискав на цім 42000 доларів. Недавно він побачив у фабриці Форда купу ушкоджених шкляних плит, уживаних на переді автомобілів. Не надумуючись довго, пішов до управителя фабрики й купив усі плити по 10 центів за штуку. Відтак пішов просто до фірми, що продав шкло й відпродав ці плити по 50 центів за штуку, заробляючи в цей спосіб по 40 центів на плиті. Описля скромно признав, що ця цій транзакції заробив тільки 42000 доларів. Чи не добрий приклад для деякого з нас?

Український мільонер. Працівник кіна в Чернівцях Лиснянський одержав в спадку по вуйкові, що вмер в Америці, 5 мільонів доларів. Дай Боже, щоб кождий з читачів „Укр. Верховинця“ мав такого вуйка“.

Воздух замість стрільного пороку. Один німецький інженір винайшов кріс, який стріляє при допомозі стисненого воздуха. Кріс випускає одним тагом 25 куль, які в віддалі 2000 метрів перебувають двоміліметрову бляху з сталі. Вистріл відбувається зовсім без гуку. Проби роблені з тим крісом увінчалися великим успіхом. Ану, чи дехто з наших передплатників, головню Гуцулів не зачне таки зараз думати над яким винаходом,

Подорож на місяць. У Відні заложено товариство під проводом віденського дослідника д-ра Гефа, що має на меті досліджування міжпланетних просторів. Д-р. Геф пропонує вистрілити на місяць ракету, що малаби 6 кг. магнезії. Згідно з математичними обчисленнями, ця ракета викинена з початковою швидкістю 11.2 кілометра на секунду долетілаби в 97 годинах до місяця. Кошти вислання ракети виносилиби біля 2 тисяч марок в золоті.

Де найбільше жінок, а де найменше. Найбільший відсоток жінок має муринаська держава Уганга (середуща Африка): на кожду 1000 мужчин є там 1679 жінок. Найменше жінок мають Малайські острови і Аляшка, де на кожду 1000 мужчин є 389 жінок. У поодиноких частях світа є таке відношення: в Європі на 1000 мужчин є 1.027 жінок, в Африці 1.045, в Америці 964, в Азії 961, в Австралії 937.

Як довго жив людина. Німецький вчений д-р Гірш обчислив, що чоловік в цивілізованих краях живе пересічно не довше над 35—40 літ. Третина людности вмирає вже перед 20 роком життя. Ледви половина доходить до 40. року життя а тільки пята часть має щастя дожити до 70. року. Зате 90. року життя не досягає навіть пів процент людства. Річно вмирає на цілм світі 40 і пів мільона людей, а в тім числі знаходиться тільки один такий, що дожив 100 літ.

Не залягайте передплатою за часопис, бо через те понижуйте свою честь і повагу дяківського стану, а надто руйнуєте одинокую свою твердиню „Голос Дяків“!

Домагайтесь опусту ґрунтового податку!

З приводу стихійних нещасть.

Обов'язуючий у нас ще тепер цісарський розпорядок з 16. марта 1917 р. (В.Д.З.ч. 124) допускає опусту ґрунтового податку по елементарних катастрофах, як вогонь, повінь, град і т. п. Розпорядок міністерства скарбу з дня 25. грудня 1917 р. (В.Д.З.ч. 516) каже робити ці подання про заподіяну шкоду на протязі 8 днів по спостереженню шкоди. Хто в тім реченні не донесе до повітового скарбового уряду про свою шкоду, тратить право на опуст ґрунтового податку.

Повідомлення скарбового уряду про заподіяну шкоду писати коротко, наводячи в ньому: 1) день і час на, протязі котрого повстала шкода. 2) простір поля знищеного градом (або іншою елементарною катастрофою). 3) які шкідливі наслідки повстануть з причини цієї елементарної катастрофи. Не треба тут оцінювати докладно шкоди. Вистарчить загально описати, чи спо-

з життя бджіл. Одна бджола за день відвідає за медом тисячі цвіток. Рівночасно переносить вона пилок з одного цвітка на другий і тим способом запліднює їх. Щоби назбирати 1 кг. меду мусить бджола зібрати 75000 крапель меду і в тій цілі відвідати 2 мільони цвіток. Пень що за літо дає меду пересічно 10—15 кілограмів збере той мід на 20—30 мільонах цвітках. Молода бджилка, що яка тільки-що вилягла важить 100 міліграмів (1 міліграм—тисячна часть грама) Обтяжена медом важить до 165 мілігр. При великім пожитку приносить бджола тягару на раз, 40—76 мілігр. Рій, накопи важить 2 кіло то має приблизно 20 000 бджіл.

60 польських жовніврів в вогни. До села Кунева в Познанщині прибули на нічліг дві компанії піхоти. В одній stodолі заквартирувалося 60 вояків, які відбувши 40 кл. дороги, позасипляли твердим сном. Нараз ціла stodола зачала горіти. Трьох жовніврів згоріло на вуголь а інші так тяжко попеклися, що мало хто вдержиться при життю. Обандажованих відставлено до шпиталу, де кількох зараз умерло а кільканайцятьох борються зі смертю. Огонь повстав від папіросів.

Куди йдуть гроші. Польський генеральний консул в Нью Йорку отримує 1,200 доларів місячно, чеський 400 доларів, французький 500 доларів, польський посол у Вашингтоні 2,400 доларів місячно, а американський посол Варшаві 900 д лярів!

Пільгові пашпорти. Міністерства внутрішніх справ та скарбу означили, хто має право на пашптртові полекши, за 20 зл. І так: ті що річно не мають більше як 7.200 зл., а 9.600 зл. з родиною або загальний маєток не більший, як на 30.000 зл. мають право на пільгові пашпорти.

Нагінка на Луги. Станиславське староство розв'язало Луги в Станиславові, Ямниці, Єзуполі, Сільці, Креховичах і Павелчі. За причину подало, що Луги „займались політичною роботою і брали участь в протидержавних виступах“.

Новий адміністраційний поділ Чехословаччини. Чехословацький парламент займається тепер проєктом реформи державної адміністрації. Новий проєкт ділить Чехословаччину на чотири краї: 1) Чехію, 2) Моравію зі Шлезьком, 3) Словаччину і 4) Закарпатську Україну. Кождий з тих країв буде мати свій сойм, але тільки дві третини послів будуть вибирати горожане, а одну третину займунуть уряд. Для Закарпатської України встановлюється заступництво з 18 членів, але центральний уряд може кождої хвилі його розв'язати і розписати нові вибори. Столицею Закарпатської України має стати Мункач, але наслідком протестів населення уряд згодився задержати дальше Ужгород, хоч значні простори української землі лишилися дальше при Словаччині.

Походження Генрика Сенькевича.

Недавно наукові круги відібрали Полькам Коперніка і Шопена, а от тепер таки польський учений відібрав Полькам Сенькевича, славного польського письменника (автора Трильоті, в якій так ворожо віднісся до Українців).

Польський журнал „Курер Віленскі“ помістив мин. місяця історичну працю звісного польського ученого геральдиста, проф. Станіслава Дзядулевича, в якій цей доказує, що Генрик Сенькевич був татарського походження.

Традиції татарської родини Санкевича, каже Дзядулевич, є дуже свіжі, бо тільки дід Сенькевича Мартин, прийняв християнську віру в 1742 році.

В цей спосіб, каже Дзядулевич, дається вяснити цей сентимент, з яким відноситься Сенькевич до татарських героїв своїх повістей. Цей самий „Курер Віленскі“ помістив рівнож розвідку, в якій знова другий польський учений, професор університету Бенедикт Дибовскі доказує, що найбільший поет польський, Адам Міцкевич, був також татарського походження, як рівнож татарського походження була польська письменниця Марія Верещаківна.

Це саме стверджує третій польський учений професор краківського університету Талко Гриневич, у своїй книжці „Мусліновци“ (або Татаржи Літефци), виданій в Кракові в 1924 р.

Чорна Ліста ч.І.

тих дяків, які мимо окремих завізвань не вирівнали залеглостий за шематизм і часопис „Голос Дяків“ за 1925 і 1926 рр.

Бернадин Василь, Струсів,	8:05 зл.
Долоницький Мих., Ботелка В.,	10:56 „
Баратяк Федір, Тинів,	8:81 „
Корбабич Андрій, Угерці Мин.	9:81 „
Чоловський Йос., Довге Войн.	14:56 „
Ващишин Іван, Куличків	13:06 „
Маркович Петро, Королева Р.	12:56 „
Кучма Кучеравий А., Чабарівка	9:51 „
Поліщук Петро, Пилатківці	8:56 „
Польовий Мартин, Мшана	11:26 „
Бенцак Василь, Макунів	14:26 „
Чопик Олександр, Помонята	11:21 „
Люкс Осип, Книгиничі	11:81 „
Любинецький Мих. Ходорів	11:81 „
Приймак Петро, Ст. Гвоздець	6:81 „
Змія В., Вербіж, п. Черкаси	11:76 „
Цимбалістий Онуфрій, Бовшів	14:31 „
Перегінець Іван, Кунашів	11:81 „
Дмитерко Мих., Скоморохи Ст.	11:91 „
Манюх Михайло, Яблонів	12:56 „
Боднар Михайло, Демянів	11:91 „
Побережник Мих., Настащин	14:31 „
Космій Михайло, Свистільники	10:56 „
Пригода Іван, Серники Гор.	11:91 „
Голод Кость, Серники Сер.	7:21 „
Цюга Філімон, Чагрів	10:56 „
Стасюк Трохим, Сухополя	11:91 „
Гунчак Стефан, Юнашків	14:06 „
Івасин Іван, Озеряни	11:91 „
Матицівський М., Тарнавка	11:91 „
Бумбар Григорій, Хащованне	11:81 „
Лулик Іван, Черемхів	11:91 „
Салогуб Теодор, Вітків Ст.	11:26 „
Кузів Федір, Вікняни	12:11 „
Глюдз Петро, Либохора	11:81 „
Флич Володимир, Садки	11:86 „
Риндигевич Онуф., Бервінкова	6:51 „
Головінський Стефан, Фітків	3:46 „
Тома Федір, Хотимир	11:86 „
Підгайський Іван, Мшана	6:08 „
Косило Василь, Лисовичі	11:81 „
Волошакевич М., Гребенне	11:91 „
Кмет Стефан, Глуховичі	6:26 „
Шпур Теодор, Топорів	11:81 „
Грибик Тит, Козари	8:06 „
Бобів Петро, Плісяни	8:06 „
Бачинський Павло, Домаморич	8:51 „
Захарків Михайло, Підарків	13:06 „
Баранюк Андрій, Загіре	10:56 „
Глинка Роман, Тростянець	11:56 „
Кошинець Стефан, Росточки	11:56 „
Мартинів Григор., Лісники	11:81 „
Тріска Йосиф, Москалівка	15:56 „
Ландяк Семен, Микулинці	11:56 „
Грицина Стефан, Будилів/К.	3:11 „

Разом: 593:21 зл.

Повисших довжників звизається ще раз до негайного вирівнання залеглостий, бо в противному випадку передається справу на судову дорогу й наразиться їх на кошта.

Редакція й Адм.

(Дальше буде).

Приклад достоний наслід.

Цілорічну пренумерату на „Голос Дяків“ зложили в гори:

Вп. Карасовський Лука, дяк в Лосячу. Вп. Демків Іван, дяк в Нагачеві. Вп. Голова Евгений, дяк в Бірчі. Вп. Польовий Іван, дяк в Садках. Вп. Крет Михайло, дяк в Хотинці. Вп. Фенін Василь, дяк в Рунгорах. Вп. Пищик Микола, дяк в Стежниці. Вп. Соколовський Віктор, дяк в Новіці гор. Вп. Корикора Іван, дяк в Соколі. Вп. Драгушак Антін, дяк в Серед. Велик. Вп. Собків Василь, дяк Трибухівцях.

Дальше буде!

На фонд преси

„Голосу Дяків“ зложили:

Вп. Польовий Іван, дяк в Садках — 1:05 зл. Вп. Ласійчук Іван, дяк в Ключеві малім — 1:00 зл. Вп. Філь Ілля, дяк в Кривому — 1:00 зл. Вп. Паньків Петро, дяк в Дубравці — 0:85 зл. Вп. Марак Павло, дяк в Копичинцях — 0:50 зл. Вп. Савчук Йосиф, дяк в Волосковолі — 0:50 зл.

Редакція складає повисшим П. Т. Жертводавцям щірі подяки за піддержку й зрозуміння ваги свого станового часопису „Голосу Дяків“.

ПОЧТОВА СКРИНКА.

Вп. Мариневич Федір, дяк в Солотвині. Просимо ласкаво розвідатися й подати нам теперішню адресу п. Коцюрубі Іллі, бул. дяка в Яблунці.

Вп. Ховяк Іван, дяк в Тарнавці. 2:40 зл. отримали. До кінця ц. р. приходять нам за часопис ще 4 зл., а за шемат. за 1925 р. 2:05 зл. разом 6:05 зл.

Вп. Венгриневич Денис, дяк в Кривчицах. 3 квоти 4 зл., які ми від Вас 14/І. 1927 р. отримали, зарахували ми 2:25 зл. за часопис за 1926 р., бо передплата в 1926 р. виносилася 6:75 зл., а Ви прислали лише 4:50 зл. Отже на цей рік зарах. лише 1:75 зл., вважучого до половини ц. р. бракує ще 2:25 зл.

Вп. Гриндан Дмитро, дяк в Корнєві. Просимо нам подати, коли й кілько Ви нам грошей вислали, почавши від 1/І. 1925 р., бо може яка послідка до нас не дійшла й Ви будете мати право її зареклямувати. Наш рахунок ми ще раз перевірили й похибки не знайшли.

Вп. Морський Теодор, дяк і дг. в Товмачі. 4:50 зл. отримали. До кінця ц. р. приходять нам лише вже 50 сот.

Вп. Слюв Іван, дяк в Увині. 5 зл. отримали. До кінця ц. р. приходять нам 5:95 зл. Просимо нас повідомити, на якій підставі у-сунено Вас в посади дяка!

Вп. Дудич Гринь, б. дяк в Городищу. Цент. 5 зл. зарах. На фонд преси не остає нічого. До кінця ц. р. все в порядку по-плачене.

Вп. Фенін Василь, дяк в Рунгорах. До кінця ц. р. все поплачене. До Вашої диспозиції остало ще 1:85 зл.

Вп. Головач Михайло, дяк в Острові. 4 зл. отримали. До кінця ц. р. приходять нам ще 4:50 зл.

Вп. Пищик Микола, дяк в Стежниці. 8 зл. отримали. Часопис до кінця ц. р. заплачений. До Вашої диспозиції остало ще 2:25 зл.

Вп. Гузар Іван, дяк в Любині. Вашу пров'язку узгляднено.

Вп. Соколовський Віктор в Новіці гор. 6 зл. отримали. До кінця ц. р. все заплачене. До Вашої диспозиції остало ще 30 с.

Вп. Юречків Микола, дяко-учитель в Торонто (Канада). 2 долари отримали. Часопис до кінця ц. р. заплачений. Залеглостий нема жадних.

Вп. Савчук Йосиф, дяк в Волосковолі. 6 зл. отримали. Часопис до кінця цього року заплачений.

Вп. Москва Антін, дяк в Снітниці. 5:00 зл. отримали. До кінця ц. р. приходять нам ще 2:70 зл.

Вп. Гіряк Андрій, дяк в Баранчицах. Те, що Ви мали кошта, ми нічого не винні, але Ви самі, бо ми через цілий рік звизали довжників через часопис і про наслідки згадували. Часопис висилаємо Вам на Ваше бажання без перерви від 1/І. 1927 р. Не одержані числа просимо реклямувати, а ми Вам їх вишлемо. 3:05 зл., які Ви прислали були на шемат. ми зарах. на часопис.

Вп. Ленюк Пилип, дяк в Тяжеві. 4 зл. отримали. До кінця ц. р. приходять нам лише вже 1:50 зл.

Вп. Дорончук Семен, дяк і дг. в Журавні. Бракуючі числа вислали другий раз.

Вп. Шур Омелян, дяк в Котові. Часопису Вам не здержували. Бракуючі числа (від 3—11) вислали. Часопис мусить рішучо пропадати в селі, бо поштовий уряд в Потургах повідомив нас, що часопис регулярно передавав до громади.

Вп. Роман Антін, дяк в Саночках. 10 зл. отримали. До кінця ц. р. приходять нам вже лише 1:40 зл.

Вп. Фаль Антін, дяк в Іздебках. 10 зл. отримали. До кінця ц. р. приходять, нам ще 6 зл.

Вп. Понович Стефан, дяк в Оксаничах. 420 ал. отримали, в чого 220 ал. зарах. як зазвільнення за 1926 р. а 180 на цей рік. До кінця ц. р. приходить нам лише 295 ал.

Вп. Кушнір Іван, дяк і ух. в Косові. 5 ал. отримали. До кінця ц. р. приходить лише вже 295 ал.

Вп. Кучер Мартин, б. д. в Раві Руськ. 4 ал. отримали. Це, про що Ви згадуєте, вислано Вам через ошибку. Просимо щиро не гніватися!

Вп. Паньків Петро, дяк в Дубравці. 550 ал. отримали. До кінця ц. р. приходить нам 4 ал.

Вп. Процишин Олекса, дяк в Перемислові. 315 ал. отримали. До кінця ц. р. приходить нам лише вже 2 ал.

Вп. Цижбалко Іван, дяк в Певдзях. Часпис висилаємо Вам від 1.1. 1927 до тепер регулярно. Неодержані числа просимо рекламувати, а ми Вам їх вишлемо. Ціло річну передплату Ви зложили за 1926 р. а не за 1927. Часпис висилаємо всім однаково й не відстають регулярно. На Ваше бажання будемо для Вас адресувати.

Вп. Кней Гаврило, дяк і ух. в Стенятині. 2 ал. отримали. Просимо дуже написати нам, котрих чисел Вам бракує, а ми Вам їх вишлемо!

Вп. Кухтин Павло, дяк в Переводці. 260 ал. отримали й на зазвільнення за 1926 р. зарах. За 1926 р. приходить нам ще 10 сот. На 1927 р. нема нічого зарах. Шемат. ми Вам вислали в час; чому Ви до нині нічого не згадували, що Ви шемат. не отримали? Просимо співзв'язати з висилкою зазвільнень й передплати на цей рік!

Вп. Драгушак Антін, дяк в Серед. Велик. 2 ал. отримали. Часпис до кінця ц. р. заплачений.

Вп. Байко Марко, дяк в Зиндрановій. 5 ал. отримали. До кінця ц. р. приходить нам вже лише 175 ал.

Вп. Собків Василь, дяк в Трибухінцях. 10 ал. отримали. Часпис до кінця ц. р. заплачений. До Вашої диспозиції є 380 ал.

Вп. Горбаль Андрій, дяк в Волі Міх. 5 ал. отримали. До кінця ц. р. приходить нам лише вже 45 сот.

Комунікат.

Подається етсим до відста всім дякам республіки Митр. Ступр. про вписане дяків до Каси Хорих. (Ар. Еп. Від. Ч. 1/927. 25/V.) Ч. 2475/л.

Вписання дяків до „Каси Хорих“.

По думці арт. 3. закону з дея 19. травня 1920 р. Д. У. Р. П. ч. 44. поз. 272. церковна служба, позостаючи до своїх службодавців у службівім згл. робучім відношенню, підлягає примусовому зобов'язанню з безпечення на случай хороби.

Супроти цього, що до нинішнього дея ні один парох. уряд не згословив церковної служби до „Каси Хорих“, поручається для уникнення кштів, полученных зі зголошенням тих службодавців з уряду через функціонерів каси на місци на кошті службодавців забезпечити дяків, находящихся в церковній службі в кожній своїй повітовій „Касі Хорих“: 2/5 части платить сам дяк, а 3/5 части парох. Комітет зглядно церковна каса.

Тільки говорить розпорядск Митр. Ординер. Тепер дяки подбають, щоби отці парохі повписали їх до „Каси Хорих“.

Конкурс на дяка.

Ч. 2039/185 Дя.

Митр. Орд. розписує конкурс на дяка:

- 1) в Містках дек. Щирецького. Вимагається кваліфікація висшого степення.
- 2) до ч. 3955/344 Дя. в Бурштині. Пожардана кваліфікація висшого степення.
- 3) до ч. 1964/Дя в Тучині дек. Перемишляни. Пожарданий дяк безженний.
- 4) до ч. 3730/Дя в Клебанівці дек. новосельский.

„Арх. Еп. Від.“

Кандидати, котрі схочуть подаватися на дотичні посади, повинні внести подання на підставі §§ 36 і 37 службової прагматики.

ПОЗІР!

Господарі й господині!

ПОЗІР!

Наколи хочете засшадити собі багато дорого часу й безтуду дістати всякого рода сильні й гарні полотно, білені й не білені, за готівку, або за прядиво (влочі), по найнижчих цінах, то зараз зайдіть до першорядної Ткальні Заєра, в Колемі, вул. Ягайлонська (Коліова).

АДВОКАТ

ІВАН ЧЕРНЯВСЬКИЙ
веде канцелярію в Коломій
вул. Романовського 13.

АДВОКАТ

Др. І. ТУРЯНСЬКИЙ
веде адвокатську канцелярію
в Коломій, при вул. Крашевського 4.

Спеціаліст в венеричних
і шкірних недугах

Др. Тадей Левнер

після покінчених ґрунтовних студій
найновіших наукових здобутків
з області венерольної ординує

— в Коломій, —

вул. Ягайлонська ч. 4.

Дяк іспитований, умів провадити хор
пошукує зараз посади дяка. За
інформаціями належить звертатись до
Вп. Сивця Олександра, дяка в Ра-
дружж, пч. Горинець. (638 — Д).

Др. А. ФРІШ

лікар всіх лікарських наук
Апарат Рентгена і кварцова
лямпа.

КОЛОМІЯ,

ріг вулиці Міцкевича
і Замкової.

Не кури!

„В здоровому тілі, здорова душа!“

Antiseptin

Д-ра мед. БЕРЗОНА

вода до уст унеможливіляюча ку-
ренне, бажачим відвикнути від
цього налогу висилаємо одержанню
вл. 8—

Фірма „ТРЕМБІТА“
Коломій, вул. Собіського 7. (1-3)

Найліпшої сорти сбув. мужеська,
жіноча й для дітей як також білля
продає по знижених цінах

фірма

Браття Целлер

КОЛОМІЯ, Пілсудського ч. 4.

ВЖЕ! — вийшов — ВЖЕ!

II-ий доповнений наклад

II. части „ЧАРОДІЯ“

це є **НАЙБІЛЬШОГО ЗБОРУ**

ріжних фізичних, хемічних, математич-
них, картових, магічних і т. п. штук, а
якого кождий може м. н. навчитись:
як чоловік може перемінитись в будь-
яке звіря, або річ, на пр.: коня, пса, kota,
заяця, муху, палицю, цп, лочку, ложку,
ніж і т. п., як їсти полум'я, як пускати
вогонь з уст, як зловити вистрілену ку-
лю зі стрільби чи пістолета, як закласти
карти, що робити, щоб хустка горіла
й була ціла, що робити, щоб волосся
на голові світилось в ночі, що робити,
щоб високо в воздусі під облаками по-
казався літаючий чоловік, як довідатись
про назву того дня, в котрому хтось
навіть перед 100 роками народився. Що
робити, щоб хлопець дівчину, або дів-
чина хлопця широко полюбила, як ви-
шукати ту планету, під якою хто на-
родився, як показувати ріжні штуки
картами до гри: н. пр.: як відгадати
навіть і сто особам нараз, які вони
собі карти подумали, як ворожити з
карт, а крім цього більше чим 100 (сто)
ріжних до нині майже нікому не зна-
них чародійних штук.

Хто хоче цю дуже цікаву книжку
набути, мусить зараз поспішатись, бо
попит за нею великий і цей наклад вже
в короткому часі цілком вичерпався,
а 3-го накладу друкуватись не буде.

Ціна цього „ЧАРОДІЯ“ враз зі зви-
чайною поштовою оплатою виносить
1 зол. 10 сот., а з порученною (реко-
мандованою) 1 зол. 50 сот.

За післяплатою не висилається.

В-тво „ЗАПОРОЖЕЦЬ“

КОЛОМІЯ, вул. Міцкевича 51.

**ФАБРИЧНИЙ СКЛАД
МУЗИЧНИХ ІНСТРУМЕНТІВ**



Б. Б. ЛЕХЕР КОЛОМІЯ,
Ринок 45.

**Передплачуйте
й читайте!**

бо вже вийшло з друку 7. число

„Українського

Верховинця“

одинокого в нас ілюстрованого,
безпартійного часопису, при-
свяченого господарським і ку-
льтурно-освітним справам Гуцу-
лів, Бойків, Лемків і Підгірян.

Виходить наразі з початком
— кожного місяця. —

Місячна передплата в краю 50 сот.,
а за границею річна 1½ долара,
або його вартість в иншій валюті.

Адреса:

Коломій, вул. Міцкевича 51.

Вже вийшла в друку

й продається інтересна брошурка
для дяків під назвою

**„Дяки й церковний
спів колись, а тепер“.**

Набути можна у автора

Вп. Григ. Дикий-Диченка,
дяка й управителя хору
в СИНЕВІЦЬКУ ВИЖНІЙ, пч. в місці
— по 1 золотому за примірник. —

Куплю зараз уживану, але в до-
брому стані лічничу
книжку Кнайпа. Писати до
Ред. „Укр. Верховинця“ до ч. 188/26



Володимир Дорковський

Представництво Фабрики Кружлівок

„АЛЬФА-ЛЯВАЛЬ“

КОЛОМІЯ,

вул. Крашевського Ч. 4.

Поручає на догідних услівях:

Кружлівки „Альфа-Ляваль“ найновішого
моделю, масниці „Астра-Вікторія“, транспор-
тові коновки на молоко, апарати Гербера,
вигнітачі й всякого рода молочарські машини,
начиння й прибори.

— — — Жадайте цінників! — — —

Найдешевший ілюстрований двотижневик

„ЖІНОЧА ДОЛЯ“

котрий містить — вірші, оповідання, статті на ріжні цікаві теми, які цікав-
лять не лиш жіноцтво, але кождого читача. — Богатий огляд жіночого руху
у Галичині, та на всіх землях, замешкалих Українцями дасть Вам нагоду
півзнати працю жіноцтва.

Цікаві дописи з Хін, Аляски, Кубані, Америки, Канади, Мексика, Чехо-
словаччини, Відня, Буковини — де „Жіноча Доля“ має своїх кореспондентів.
Крім того має цікавий американсько-канадійський відділ, та сторінку
для молоді.

передплачуйте!

Читайте!

Передплата виносить на рік 9 ал., — піврік 450 ал., — квартал 240 ал.
Для заграниці 2 долари річно.

Адреса: „ЖІНОЧА ДОЛЯ“, Коломій, ул. Нова ч. 1.
Kolomyja, East Galizie, Poland.

Приймається замовлення на:

Альманах „Ж. Д.“ з календарем на 1928 р.

14 аркушів друку! — Богато ілюстрацій! — Ціна з пересилкою 3-60 ал. —
— Хто пришле гроші до 1-го вересня 1927 р. не платити пересилки. —
Для заграниці 60 ам. центів.

ЗАМОВЛЯЙТЕ!

ЗАМОВЛЯЙТЕ!

Всі претенсії платні й позиваємі в Коломій.

Видає В-цтво „Запорожець“ в Коломій. З друкарні Ф. Долінського в Коло мій.

За Редакцію відпсвідає: Іван Болшин.

Авдієнція (автентичне)

Колись перед війною прийшли дяки на авдієнцію до кардина. С. Сем-братовича, й просили його, щоб він причинився до поліпшення їх гіркої долі, на що він відповів їм дослівно так:

„Ви молитесь Богу, што я до-ступіл такого достоїнства, бо се велика слава для Русинів.“

На цих словах авдієнція скінчилась В-к.

Прим. Ред.: Товсті букви означають наголошення.

МІЖ ПАНЯМИ.

Дивно, що ви відправили від се-бе так добру служанку, аджеж вона — здається точно виконувала свої обов'язки?

Так, але вона від якогось часу сповняла і мої.

ТУПИСТЬ.

- Шофере! завезіть мене домі.
- Деж живете?
- На Ягайлонській!
- А число дому котре?
- Ідіот! Побачите... на брамі на-писано.

ВИКРУТИВСЯ.

Отець: Пане Черешня, а що ви там робити зі Сонею під липою! Черешня: (змішано) Ми... ми... збираємо грушки.

ДОКАЗАВ.

- Двадцять літ уже, як я жо-натий і ні разу не сварився зі своєю жінкою.
- Та що ви дурниці торочите?
- А так, бо ми на третій день по вінчанню ровійшилися.

ВИРАТУВАНИЙ.

- Що то вашої добродійки ні-де не видно?
- Лікар післав її над море. Ка-же — конечним основний спокій.
- Невжеж вона так поважно охра! Я ніколи не подумавби про це...
- Е ні, лікар мене лічить, а не бі.

В ШКОЛІ.

- Хто дасть приклад з життя до пословиці: „Не все золото, що світиться“?
- Штани пана професора.

МАТЕМАТИК.

Слухай! Ти добрий математик! Скажи мені: у тебе приміром в 20 зол. а я прошу тебе о 5 зол. Скіль-ки у тебе залишиться?

Давайце! Як то? Просто! Я тобі нічого не дам!

ДУМКИ.

Подружка це звичайний особовий потяг, тягне його пара, а вжи-вають його ті, що не вміють, або бо-ються літати.

Дяк є це худий, голодний, спо-кійний кінь, що тягне сильно наван-тажений віз під ударами ситого, не-милосердного й захланного візника.

Коли жінка має рацію і доказує це дуже голосно, тоді чоловік повин-нен мовчати, коли вона не має ра-ції, чоловік мовчати мусить. „Зна“

— Будучись дівчини — це чо-ловік.
Будучність жінки — це дитина.
Будучність муштини — це вічність.

— Жінка — це золотий ланд, я-ким „Прометей“ (муштина) прикова-ний до землі.

— Жінка — це вино у чаші жит-тя; хто не вживає його вчасно, тому воно вічно у тямці.

Життя-життям.

— Коли ще годину вітер буде так само сильний — говорив кора-бельний капітан до священника. — то в недовзі усі ми будемо в небі.

— Най Бог боронить! — побож-но відповів духовний.

БОЯЗЛИВА.

- Щоб ви зробили, колиб я вас поцілував?
- Того вам не скажу.
- Чому?
- Щоби вас не злякати.

МАЮ АВТО...

Панотець до Джигуна Василя: Мені казали, що ти обіцяв женити-ся з Оксаною, а заручився з Нас-ткою на другім селі й рівночасно крутиш голову Ганці на третім селі. Якжеж можна так робити?

— Бо я маю авто панотче!

Перехитрив.

Гнат Величко продав поле. Тіцькому Максиму. На тім поле була стежка Через середину.

Гнат ходити не перечав Стежкою нікому, А коли купив то Тіцький Заперечав тому.

Раз зловив на стежці Жида, І жидівку грубу, Вибив і за це Максима, Жид півав до суду.

— „Проще сендая — Жид говорить: Тіцький мене било, А за тее, що на нього, Я стежки ходило.“

А це стежки було давно На тім його поле, І ходити не перечав Гнат мені ніколи!

— „В перед — повідає Тіцький; Було поле Гната, А тепер мов й не можу На це зізволати!“

Вислухав уважно радник, Справу до крихітки, Вкінці каже: — „Ви програли Свою справу Тіцький!“

А тому, що здавна була, Стежка на тім поле, І що Гнат не перечав Людям йти ніколи!“

— „Вперед було поле Гната, А тепер мов е, От і я не зізволю Ніколи на це!“

То сказав, сідає білля Радника самого; — „Ви чого тут сіли?“ — крикнув Судия до нього.

— „Прошу пана радника, я — Кажу хлоп до нього: Все сідав на кісрілі тім за — Судий тамтого!“

— „Тамтой міг вам позволяти, А я ні Моспане!“ На те Тіцький; — „А так мавсь І та справа пане!“

Коли мож по стежці Гната Жидови ходити, Так мені мож на цім кісрілі І тепер сидіти!“

С. Калинець.

ЖАЛО



Ч. 2. Рік I.

За II. квартал 1927.

„Голос Дяків“ ч. 12-13. 1927.

Сатирично-гумористичний квартальний додаток до „Голосу Дяків“.

Обученіє для молодих дяківських кандидатів на тему 8 самогласних гласів.

Глас 1. На ноту: „Кая житейская Глас 5. На ноту: „Помянух пророка сладошь...“

Чи я мужу не жена,
Чи не господина,
Три дни хату не мела,
Сміття по коліна.
Вставай мужу не лежи
З хати сміття вивези!

Глас 2. На ноту: „Яко цвіт увядаєт...“

Чи бачеш ти Іване,
Як твоя жінка гуляє,
А возми собі той прут,
Що ним баби мак трут,
Нажени жіанку в тісний кут,
А як схоче вмерти
Треба її мотузом потерти.

Глас 3. На ноту: „Вся суета челове-ская...“

Мій любий сопруже,
Не бий мене дуже,
Бо я тобі присягала,
Щоб ты вірно кохала!
І так мене мати вчила
Щоб я мужа шанувала
А других любила,
Щоб я таки своїм
Розумом ходила,
Тобі правди не казала
А в очи світила,
Тоді люди муть думати
Щом ты вірно любила.

Глас 4. На ноту: „Где ест людское престрастие...“

Там у лісі два дубоньки
Зхилилися до куньоньки,
Куда гляну туда гляну
Нема з жінки потіхоньки.

Стоить кобзар над водою,
Держить кобзу під пахою,
На кобзонці вигравав
Долю свою проклинав:
„Доле моя нещасная,
В мене жінка некрасная;
Людські жінки, як фіалки
Моя жінка, як циганка
Дала їсти, дала пити,
Сама сіла воши бити,
Забилла вош на варесі,
Замішала кашу в місці
Дала їсти без обруса,
Сама сидить, як покуса,
Люди кажуть, що то свиня
А то моя господина.“

Глас 6. На ноту: „Начаток ми состав...“

Йшли свашеньки ледом,
Найшли бочівку з медом,
Чип у ній коротенький
Мід у ній був солоденький.

Глас 7. На ноту: „Упокой Спасе наш Жизнодавче...“

Се тьма і рано,
Заліплено, залатано,
Незнати, що читати
Господи, слава Тебі.

Глас 8. На ноту: „Плачу и ридая, егда помишляю...“

Мала баба сиву корову
Й займила пасти в зелену дуброву,
Надійшов чорний вовчище
Й лап корову за бочище,
Корова в скоки через потоки.
Слава Богу й тому скокови
Щом ся недала зісти вовкови.

Зібрав і списав старий дяк Семєон Дорончук

Снилося мені:

Що Виділ т-ва „В. П. Д.“ в Ста-ниславові попав в неугу лятару й пробудився щойно тоді, коли вже не був Виділом.

Що дяки станиславівської дієцезії носяться з думкою скликати Конститууючий Збір Дяків до Коломиї й заснувати там нове дяківське т-во, бо станиславів-т-во „В. П. Д.“ не проявляло, не проявляв й мабуть не буде вже проявляти жадної діяль-ности в хосен дяків.

Що всі дяки всіх трох дієцезій стремлять до цього, щоб всі три дяківські т-ва злучили в одно Центральне Т-во, яке скликува-лоб збори дяків раз до Льво-ва, раз до Перемишля, раз до Станиславова.

Що Виділ т-во „В. П. Д.“ в Пере-мишлі вже незадовго скличе Звичайний Загальний Збір, а дяки ухвалять на тему такі ре-золюції, що дякам лівівської архидієцезії аж встидно буде.

Що о. декан Русин в Коломиї пе-рестане вже поширювати між дяками сплетні, що мовляв ре-дактор „Голсу Дяків“ Іван Во-лошина враз зі своєю дружиною перейшов на євангельське, бо це не лицює становищу декана й не принесе йому бажаних ус-пихів, щоб не відтягне дяків від свого органу „Голосу Дяків“, але скріпить ще його позицію.

Що о. декан Русин пускає такі ви-думані сплетні лише одиноко тому, щоб підкопати сильне довіря, яке мають дяки до осо-би редактора Івана Волошина.

ПОРАДИВ.

„Пане доктор! Не можу ні сто-яти, ні лежати, ні сидіти!“
„Ну то повісьтеся!“

ГАРНЕ ДІВЧА.

— „Нині снилося мені гарне дівча.“
— „А чи з посагом?“

МНОГАЯ ЛІТА.

„Що там за гвалт в корчмі?“
„Або співають „Многая літа вийтови, або бють поліціянта!“

Премудрость прости

Услухай страданія п'яниці в рові лежачом і в блазі сплячом читеніє!

Слава долготерпінню твоєму Симеоне, слава тобі!

Воньм! Во время оно, на утрів бі бо день Пасхи бі бо Великдень тов суботи, да не останут тілеса п'яниці в рові. Увидівше страж града того ніков позрище, шедше возвзвистиша тов Верховначлику своему. Бгда услыша тов Верховначлик и глагола ко ним: „Пойдите возміт неключимаго раба верзйте его в темницу тамо будет ему плач и скрежет зубов!“ Шедше тіи ділати по глаголу оному и приступише оден их зді стоящих и рече: „Слишиши! востани пойдем!“ Тогда воста Симеон увиді срамоту лица своего и во плачи рече, молю тя имій мя одреченна. Но да збудется реченное по глаголу пославшаго их, устремивша вси единомудушно нань и в зияша хто яки мертв и ведоша его ко темниці и рече: „Боже мой! Боже мой! во скуи мя оставил вси“. Пребисть тамо Симеон во темниці четиринадесять день и чегринадесять ночей. Бгда изшед вонь плакася горко... и глаголаше: „слава! тебі Господи!“

Зібрав Семеон Дорончук старийй дядь в Журавні.

ГОСПОДАР ХАТИ.

Мужик лиха наробив,
І жінки бояв ся, —
Сюди туди по кутках,
Тай під стіл сховався.
Та лопатою під стіл:
„А вилідай, враже!“
А той далі у куток —
Тай до неї каже:
— „Геть, погана сатано!
Геть, бісова мати!
Тепер мене не займай,
Я господар хати!“

Т-кий.

ДОБРА РАДА.

Між дяками: „Товаришу, як ти це робиш, що ти побиравш часопис і не платиш?“

— „Цілком звичайно: наколи моя залежність за часопис в адміністрації зростає до більшої квоти, тоді я виводяю пренумерату мовляв тому, що я нібито не отримую часопису.“

І-н.

ЩО ТО Є ХРУНЬ?

Хрунь, то є такий дурноватий, що все бажає виборів, як каня дощу. Підчас виборів переминаєся за гріш, або за дреглі в безрогу.

ВІДПОВІД.

Коваль прийшов перед суд, бо побив тяжко жінку. Судія каже до обжалованого: „Як ви смієте так побивати жінку?“

Коваль: „Як я смію? Я лишу пану судії мою жінку на три дні, будемо виділи, що пан судія з нею зроблять.“

ДОБРЕ ВИЧИСЛИВ.

— Петрусь, коли твій батько зробить якусь роботу за годину, а твоя мати зробить цю саму роботу також за годину, то як довго робилиб вони цю роботу обов разом?

— Пять годин, пане професоре: годину робилиб а чотири сварилисяб.

НЕ ЗАБОГАТО.

Жінка: „Ти знов говориш нині в сні. То вже за богато“. — Муж: „Се цілком не за богато. Говорю в сні, бо ти в день не дав мені прийти до слова“.

ЗЕЛІЗНИЧЕ НЕЩАСТЕ.

„Деж ти пізнався а своєю жінкою?“ — „Де, в вагоні. Іхали ми случайно разом до Перемишля, тай залюбився“. — „Одним словом, зелізниче нещасте“.

ДОБРА.

Купув хлоп корову і питає, чи добра. „Добра, тільки при довою копає“. — „То нічо, каже хлоп, бо я не дою, лише моя стара“.

АДАМ І ЕВА.

Малий хлопчик чув у школі, як Бог сотворив Еву з Адамового ребра. Ця наука вривалася глибоко у пам'ять дитини. Одного разу перетівся хлопчина ріжних ласощів і його заболів животик. Сів собі на присп і сильно притискав жовудок обома руками. Надійшла мати тай питає:

— Павлуно, що з тобою?

А хлопчик тихенько відповідає:

— Мамцю, я міркую, що Бог хоче сотворити мені жінку, бо мене дуже у боці болять.

ОПРАВДАВСЯ.

Сотник робив перегляд сотні перед парадом. Усьо в добрім порядку, тільки один ковак стоїть в ряді із волоссям на лиці — неголений може від місяця. Сотник приступав гнівний і питає його:

— Чому не оголився?

— Вибачте пане сотнику, але я ніяк не винен. Нас голили дев'ятьох, а мали тільки одно зеркала. У замішанню я певне підголював когось другого, замість себе.

ПРИЗНАВ ПРАВДУ.

Двох приятелів, один адвокат а другий лікар, завели між собою дружню суперечку, котра професія вартніша. По довгих аргументах каже врешті лікар:

— Мусиш признати, що адвокатура не робить з людей ангелів. — Твоя правда — скоро відповів адвокат, — за те лікарі починають кожної днини до неба тисячі людей.

ПОГОДА.

Погода в все тоді, коли нема дощу.

Другі важні приклади є: Коли встанеш з постелі і не найдеш „наказу заплати“, податків або письма за довг від Мошка, очікуй погоди.

Коли кравець або швець, що роблять тобі „на рати“, перейдуть попри тебе на улиці, а не зачеплять, буде погода.

Коли в калитці гроші дзвонять весело, буде погода.

Коли знакомий, котрому ти підписав вексель, скаже, що викупив вже його — буде прекрасна погода.

Коли ти стрінеш на улиці гарні очі, що аж серце заступає живійше, буде сонішна погода.

ДОЩ.

Знаємо, що авірята уміють почувати близьку непогоду. Когуті піють, курки й воробії поріпаються в піску, ластівки літають долом.

Коли прочитаєш в газеті йна афішах, що завтра фестин, або прогулька, буде дощ, як „Аміль“ в „Отчепаші“.

Коли на улиці побачиш, що жінки цілуються, то на певно буде слота.

Коли в кишені зазвенить пісня посліднього золотого, буде хмарно і дощ.

Коли жінці відкажеш купити нове одіння, буде дощ з громами.

ПОТІШИЛА.

— Чого ти дою так плачеш?
— Мене суджений покинув.
— Таж це ще не є причина плакати, таких наречених можеш найти кілька скочеш.

ПЕРЕШКОДА.

Мушина на візиті: — Чи ви кликалиб маму, колиб я вас хотів поцілувати?
— Очевидно, лиш я так захрипла, що ледви — чи мене мама почує.

ЦІКАВА ЖІНКА.

— Кажуть, що brunетки менше пристрасні від блондинок.
— А моя жінка часом brunетка, часом блондинка, але аміни у вдачі не бачу.

ЩИРА.

Коли ти сказала своїмому нареченому, що не відстанеш ніякого віна, то що він відповів?
— Не знаю, бо він від тоді не був ще в мене.

ІІ ПРАВДА.

При ліжку умираючої жінки сидить зажуриений муж і питає:

— Моя кохана! Тобі не має уже ратунку. Скажи мені хоч тепер правду! Тобі все одно. — Скільки разів ти мене зрадила?

— Ні разу! Михасю! Коли це правда, що я тебе зраджувала, то нехай стільки разів я обернуся в гробі, скільки разів я зломала присягу вірності.

По тих словах умерла — а кілька літ пізніше а муж пішов за нею на лоно Авраама.

— Чи є тут моя Оріся? запитав на вступі до неба.

— Є! — відповів св. Петро.

— А де?

— Ось там в небесній салі в вентилятором.

ВИРАТУВАВ З НЕЩАСТЯ.

— Що робити мені — приятелю? Маю дві дітячки — одну погану, але багату, а другу бідну, але — на причуд гарну і я її люблю!

— А бери цю, яку любиш?

— Дякую тобі!

— Слухай — а де живе ця погана?

ЗАГАДКА.

— В котрім місяці родиться найбільше дітей?
— В девятому.

НА ЛІТНИСЬКУ:

— Чи можете мені заручити, що в тій комнаті нема блондич? — Зовсім певно.
— А дасте золотого за кожду блондичу, яку аловлю тут?
— Абож я мілонер?

ВІДПОВІЛА.

— Господине, майте милосердя! В газеті пишуть, що літра молока повинна коштувати тільки 25 сот.
— То най собі пані газету видоять.

МОЖНА.

— Як ти думаєш: можна дві нараз любити?
— Певно, — але поки вони про себе не знають.

ЖІНОЧИЙ СПОРТ.

Бігати, але за хлопцями.
Стріляти, але очима.
Кидати, але тареллями.
Боксуватись, але на язиках.

НАУКА РЕЛІГІ.

Катехит перепитує місця зі святого письма і каже наводити цитати. Учень пригадує собі тільки: „Юда відійшов і повісився“. — „Так“, заохочує катехит, „але може ти загамив щось гарніше?“. — „Діть і творить те саме!“ — доповнив хлопець урадований.

У ЛІКАРЯ.

— Ваші очі дуже хорі. Якщо хочете вратувати зір перестаньте пити.

— Не хочу. Я вже досить бачив, лише ще пив за мало.

ЯСНО.

— Я мушу розвестись зі своєю жінкою.

— А то чому?

— Бо вона витратна, розкидає гроші на всі сторони.

— Який ти несправедливий! Сам розтрачуєш гроші, а нарікаєш тільки на жінку.

— А хочби й так! Хтось мусить бути в родині ошадний.

ЛІКИ ДРУТИМ.

Лікар до старої невісти: „Для вас є лише одиникий лік, вийти за муж“. — Невіста: „Пан доктор самі ще не жонаті? — Лікар: „Се правда, але ми лікарі записуємо ліки другим. Самі їх не заживаємо“.

НІ Й ТАК.

Він: „Не хочете бути моєю?“ — Слухачка університету: „Ні. Я самостійна жінчина“. Він: „Щож я маю робити?“ — Слухачка університету: „Я ваюю бути не можу, але ви можете бути моїм“.

ВУХО.

Хлопець: „Я відорвав ухо мому приятелю“. — Сповідник: „Ти певно потягнув лише за ухо?“ — Хлопець: „Ні, я таки урвав ухо“. — Сповідник: „То мусило его дуже боліти?“ — Хлопець: „О ні. То було ухо від його черевика“.

ПРОПУСТИВ.

Хлоп: „Ану, прошу високого трибуналу, він мене раз в лице, а нічого, він мене другий раз в лице а нічого, він мене пятий раз в лице...“ — Судія: „Чекайте тро, сватку! Поволи! А щож було з третім і четвертим разом? Ви пропустили...“ — Хлоп: „Ану, прошу найяснішого суду і високого трибуналу — третій і четвертий раз, то я віддав йому за перший і другий...“

ПІВ ГОДИНИ.

У лікаря від зубів. Хорий: „Пане доктор, жадаєте за один зуб три корони, таж ви тягнете ледви кілька секунд. Легкий заробок“. — Лікар: „Як хочете, можу тягнути ваш зуб і пів години“.

ЧИ НЕ ПРАВДА?

До лікаря приходить молода дама. „Пане доктор, мене печуть оба лица“. — „Скажіть своїмому нареченому, щоби частіше ходив до голяра“.

ЗНАЙДУ ЩОСЬ ПОРЯДНОГО.

Муж на смертній постелі до жінки: „Як умру, то вийди за Михайла. Він є чесний і роботящий“. — Жінка: „Я вже о тім думала, але перше вмири, а я вже собі знайду щось порядного“.

ХИТРИЙ.

„Лікар: „Пане Острович, я можу підняти вас лічти, але мусите обіцати, що будете докладно поступати після моїх вказівок“. — Острович: „Добре, пане докторе, я обіцяю вас сліпо слухати“. — Лікар: „Гарно, перша річ, яку маєте зробити, заплатіть мені за попередне лічення“.